

Λόγο πλατύτερο μόνο για τὸ Pan τοῦ βέλγου Van Lebergue ἀξίζει νὰ κἀνη κανεὶς καὶ αὐτὸ μόνο ν' ἀναλύσῃ. Τὸ ἀνέβασε τὸ θέατρο τοῦ Oeu-vre ποὺ διευθύνεται ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἠθοποιὸ Lu-gné—Poë καὶ δίνει: κάθε 2-3 μῆνες δυὸ μόνο πα-ραστάσεις στὸ θέατρο Marigny τῶν Ἡλύσιων Πε-διῶν μὲ τιμὲς ὄχι εὐκολοπρόσιτες. Ὁ Πᾶν εἶναι μιὰ σάτυρα δραματικὴ, γραμμὲν σ' ἐλεύθερο στίχο, μὲ ποιητικὸ καὶ διαυγῆ συμβολισμό. — Ξανανασταίνε-ται, ξαναχυρίζει ὁ θεὸς Πᾶν μιὰν ἀνοιξιάτικη μέρα μέσα σὲ λουλούδια καὶ καρπούς καὶ ἔρχεται γυμνὸς καὶ ὠραῖος νὰ διδάξῃ στίς ἀπλὲς ψυχὲς τῆ θρησκεία του, τῆ χαρὰ τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Ἀγάπης· ὅλη ἡ γῆ γιορτάζει καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γιορτάζουν με-θυσμένοι ἀπὸ τῆ διδασκαλίᾳ τοῦ νέου Θεοῦ. Ὁ ἄν-θρωπος εἶναι ὁ θεός, τοὺς διδάσκει ὁ Πᾶν, ὁ εὐγε-νὴς καὶ ἀγενὴς ἔρωτας εἶναι ἡ ὀμορφιὰ τοῦ κόσμου· φιλάει μπροστὰ σ' ὅλους γυμνὴ τῆ βοσκο-πούλα Πανίκα, ποὺ ἀπὸ ἔρωτα τοῦ πρόσφερε τὴν παρθενικὴν σάρκα της καὶ δείχνοντας τους τὴν κοιλιά της ποὺ εἶτανε σὰν ἥλιος, εὐλογημένη, λέει, ὡς εἶναι ἡ κοιλιά της. Φοβισμένοι ἀπὸ τὴ διασθορὰ που διδά-σκει ὁ Πᾶν, μαζεύονται ὁ δάσκαλος, ὁ παππᾶς, ὁ δήμαρχος καὶ ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς κοινωνίας γιὰ νὰ συντάξουν ὅρους μὲ τοὺς ὁποίους μόνο θ' ἀ-φίξουν νὰ ζήσῃ στὴν ἐπαρχία τους ὁ Πᾶν· καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀρχίζει ἡ σάτυρα.

Οὔτε τὸ ἔργο οὔτε ἡ ὑψηλὴ καὶ πανθεϊστικὴ μουσικὴ δὲν κατάφερε νὰ κἀνη τοὺς ἠθοποιούς νὰ ἐ-νοήσουν τὴ σκέψη τοῦ συγγραφέα. Ἡ Willy ἡ γνω-στὴ γυναῖκα τοῦ μυθιστοριογράφου Willy ποὺ σφυ-

ρίχτηκε στο Βέλγιο και ξανασυρίχτηκε σε λίγες μέ-
ρες κι έδω στο Μουλέν—Ρούζ, γελοιοποίησε τὸ ρόλο
τῆς Πανίκας, χορεύοντας σὰ σὲ καφέ—σαντάν τὸν
τρελλό και ἀγριοχορὸ τῆς χερᾶς τῆς ζωῆς.

Παρίσι, Φλεβάρης τοῦ 1907.

ΚΩΣΤΑΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ